

VAIKŲ, TURINČIŲ KLAUSOS SUTRIKIMŲ, GIRDIMOJO SUVOKIMO ĮGŪDŽIŲ TYRIMAS

Priemonė skirta tirti vaikų, turinčių klausos sutrikimų kalbinės ir nekalbinės klausos įgūdžius, naudojant lietuvių kalbai pritaikytus MED-EL testus.

Pateiktos uždarojo tipo užduotys.

Žodyną lietuvių kalbai pritaikė surdopedagogės: I. Bliakevičienė, D. Burkauskienė, A. Luckevič, R. Saulėnienė.

Projektas „Įtraukiojo ugdymo galimybių plėtra, I etapas“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-03-0001

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

I. Girdimojo suvokimo įgūdžiai

Aplinkos garsų aptikimas: namų aplinkos garsai, gatvės garsai, žmogaus garsai (kalbėjimas, čiaudėjimas, kosėjimas, juokas). *Žiūrėti į paveikslėlį Nr. 1.*

Įvairių aplinkos garsų atpažinimas namų aplinkoje, gatvėje, pratybų metu.

Reakcijos į būgną, įvairius muzikos instrumentų garsus, į balsą. Išgirdęs garsą, vaikas atlieka veiksmą.

Nevalinga reakcija į balsą, kai vaikas yra užsiėmęs.

Gebėjimas skirti dviejų skirtingų muzikos instrumentų garsus (nematant garso šaltinio). *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 2.*

Išgirdęs garsą, vaikas parodo tinkamą paveikslėlį arba instrumentą.

Gebėjimas skirti tylų ir stiprų būgno garsą. *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 3.*

Išgirdęs garsą, vaikas parodo tinkamą paveikslėlį arba imituoja garsą.

Gebėjimas skirti vieną ir daugiau būgno garsų. *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 4.*

Išgirdęs garsą ar garsus, vaikas parodo tinkamą paveikslėlį arba pats atlieka veiksmą su būgnu.

Gebėjimas aptikti 5 kalbos garsus: -a, -y, -ū, -š, -s (girdžiu/dedu). *Žiūrėti į paveikslėlius nr. 5, 6, 7, 8, 9, 10.*

Kiekvienas garsas kartojamas 5 kartus (be skaitymo iš lūpų). Kiekvieną kartą išgirdęs garsą, vaikas atlieka sutartą veiksmą. Garso tarimo ilgumas - 1-2 sekundės. Mažiems vaikams siūloma rinktis iš dviejų paveikslėlių.

Gebėjimas skirti tylus ir garsius kalbos garsus. *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 11.*

Vaikas turi parodyti atitinkamą verkiančios mergaitės paveikslėlį. Galima naudoti didelius ir mažus žaislus.

Gebėjimas skirti vieną ir kelis besikartojančius kalbos garsus. Galima naudoti žaislus. *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 12.*

Vaikas gali skirti „Op“ ir „Op op op“.

Gebėjimas skirti trumpus – ilgus kabos garsus. *Žiūrėti į paveikslėlį nr. 13.*

Suaugęs taria garsą trumpai / ilgai, vaikas parodo atitinkamą paveikslėlį arba brėžia linijas. Galima naudoti pagaliukus ir kt.

Gebėjimas atpažinti 5 kalbos garsus: -a, -y, -ū, -š, -s. *Žiūrėti į paveikslėlius nr. 5, 6, 7, 8, 9, 10.*

Kiekvieną kartą išgirdęs garsą, vaikas parodo atitinkamą paveikslėlį arba pakartoja garsą.

Reakcija į savo vardą.

II. Skiemeninės žodžių struktūros suvokimas

Gebėjimas skirti ilgus – trumpus žodžius iš trijų / šešių / dvylikos. Žiūrėti į paveikslėlius nr. 14, 15, 16.

Iš trijų: šuo, lėlė, mašina.

Iš šešių: du, šuo, namas, lėlė, puodukas, mašina.

Iš dvylikos: aš, du, ola, šuo, dūda, namas, pupa, lėlė, puodukas, šalikas, mašina, kamuolys.

Gebėjimas skirti trumpus žodžius, kuriuos vaikas žino. Žiūrėti į paveikslėlius nr. 17, 18.

Žodžiai: upė, akis, batas, saga; upė, sofa, gulbė, akis, ožys, būda, batas, grybas, vaza, kėdė, saga, kasa.

Gebėjimas skirti žinomus žodžius kalboje (žodynas sudarytas sunkėjančia tvarka). Užduoties tikslas yra atpažinti žodžius, logikos sakiniuose nėra.

I lygis žiūrėti į paveikslėlius nr. 19, 20, 21, 22: švarus, purvinas, raudonas, mėlynas, ratas, lapas; du, trys, vyrai, kiškiai, stovi, eina; penkios, šešios, katės, vištos, valgo, sėdi; pilki, juodi, šunys, arkliai, bėga, guli.

Pavyzdys:

Švarus raudonas ratas. Purvinas mėlynas lapas. Purvinas raudonas ratas. Švarus mėlynas lapas. Purvinas raudonas lapas.

Du vyrai eina. Trys kiškiai stovi. Trys vyrai stovi. Trys kiškiai eina. Du kiškiai stovi.

Penkios katės sėdi. Penkios vištos valgo. Šešios katės valgo. Šešios vištos sėdi. Penkios vištos sėdi.

Juodi šunys bėga. Pilki arkliai bėga. Juodi arkliai guli. Juodi šunys guli. Pilki arkliai guli.

II lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.23: virėjas, lakūnas, gydytojas, plauna, mato, gauda, lapai, batai, raktai (iš šių žodžius sudaroma 15 skirtingų sakinių):

Pavyzdys:

Lakūnas mato raktus. Gydytojas gauda batus. Lakūnas plauna lapus. Virėjas gauda raktus. Lakūnas plauna raktus. Gydytojas plauna lapus. Virėjas mato batus. Virėjas gauda lapus. Lakūnas mato batus. Gydytojas gauda batus. Gydytojas mato lapus. Virėjas plauna batus. Lakūnas gauda lapus. Gydytojas plauna raktus. Virėjas mato raktus.

III lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.24: vairuotojas, jūreivis, kepėjas, dažo, slepia, deda, šaukštai, šlepetės, puodai.

Pavyzdys:

Vairuotojas dažo šaukštus. Jūreivis dažo puodus. Jūreivis slepia šlepetes. Vairuotojas dažo puodus. Kepėjas slepia šlepetes. Vairuotojas slepia šaukštus. Jūreivis slepia puodus. Kepėjas

deda šaukštus. Vairuotojas slepia puodus. Kepėjas dažo šaukštus. Jūreivis deda šaukštus. Vairuotojas slepia šlepetes. Kepėjas dažo šlepetes. Jūreivis deda šlepetes. Kepėjas slepia puodus.

IV lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.25: klounas, teta, gydytojas, pjauna, plauna, gauda, mėlyna, raudona, geltona, kriaušė, vyšnia, kepurė.

Pavyzdys:

Klounas pjauna mėlyną kriaušę. Teta pjauna mėlyną vyšnią. Gydytojas plauna raudoną kriaušę. Teta plauna mėlyną vyšnią. Gydytojas gauda raudoną kepurę. Teta gauda raudoną kriaušę. Klounas pjauna geltoną kepurę. Klounas plauna mėlyną vyšnią. Gydytojas gauda geltoną kepurę. Klounas pjauna raudoną kriaušę. Gydytojas plauna geltoną vyšnią. Teta gauda raudoną kepurę. Teta pjauna geltoną kepurę. Gydytojas plauna mėlyną kriaušę. Klounas gauda geltoną vyšnią.

V lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.26: karys, šaulys, žvejys, skaito, meta, piešia, penkios, šešios. Septynios, gėlės, lėlės, kėdės.

Pavyzdys:

Karys skaito penkias gėles. Šaulys meta šešias lėles. Žvejys piešia penkias gėles. Žvejys meta šešias kėdes. Karys piešia šešias lėles. Karys meta septynias gėles. Žvejys skaito penkias kėdes. Šaulys piešia šešias lėles. Šaulys skaito septynias kėdes. Šaulys piešia septynias gėles. Žvejys skaito šešias kėdes. Karys skaito septynias kėdes. Šaulys meta penkias lėles. Žvejys piešia penkias lėles. Karys meta šešias gėles.

VI lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.27: dailininkas, ugniagesys, statybininkas, medžiotojas, slepia, valo, deda, neša, šešios, penkios, trys, dvi, katės, lėlės, meškos, kepurės.

Pavyzdys:

Dailininkas slepia šešias kates. Ugniagesys valo tris lėles. Dailininkas neša penkias kepures. Statybininkas valo penkias kepures. Medžiotojas neša tris meškas. Medžiotojas deda šešias kates. Dailininkas neša dvi meškas. Medžiotojas deda šešias lėles. Statybininkas slepia tris kepures. Ugniagesys neša dvi meškas. Medžiotojas deda penkias kates. Dailininkas valo šešias lėles. Ugniagesys neša tris lėles. Ugniagesys deda dvi meškas. Statybininkas slepia penkias kepures.

VII lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.28: pardavėja, virėja, muzikantė, valytoja, kerpa, dažo, mato, tempia, pilka, juoda, žalia, balta, puodai, paltai, šaukštai, raktai.

Pavyzdys:

Pardavėja dažo žalią puodą. Virėja kerpa baltą raktą. Muzikantė tempia juodą puodą. Pardavėja mato baltą paltą. Valytoja kerpa pilką šaukštą. Muzikantė dažo žalią raktą. Virėja mato pilką paltą. Valytoja dažo juodą šaukštą. Pardavėja kerpa pilką puodą. Pardavėja tempia baltą raktą. Virėja dažo juodą šaukštą. Muzikantė tempia žalią raktą. Valytoja mato pilką paltą. Virėja kerpa žalią puodą. Muzikantė tempia baltą šaukštą.

PRIEDAI

1 TESTAS: GIRDIMOJO SUVOKIMO LAVINIMAS.

Girdimojo suvokimo lavinimo testas vertina gebėjimą klausyti.

Tikslas: įvertinti girdimojo suvokimo: aplinkos, buities ir kalbos garsų, vystymąsi.

Amžius: visų amžiaus grupių vaikams (patiems mažiausiems naudojamas tik garsų aptikimas).

Priemonės: 2-13 paveikslėliai .

Aprašymas: vaiko reakcijos vertinamos tiesioginiu ir netiesioginiu būdu. Tiesioginės reakcijos yra tik tos, kurios stebimos vertinimo metu. Jos žymimos 1 lentelės stulpelyje „Tiesioginis vertinimas“. Netiesioginis vertinimas yra, kai reakcijos stebimos kitoje aplinkoje. Jos žymimos 1 lentelės stulpelyje „Netiesioginis vertinimas“. Tiesioginis vertinimas yra objektyvesnis. Nebūtina pildyti netiesioginio vertinimo stulpelio, jei pasiseka įvertinti tiesiogiai.

Visi rezultatai turi būti vertinami tik naudojantis klausa, be regimojo suvokimo. Vaikas neturi žinoti ar jo atsakymas teisingas. Mokant atlikti testą, vaikui leidžiama naudotis visomis pagalbiniėmis priemonėmis (rega, mimika, judesiais).

1 testo 2 lentelę „Aplinkos garsai“ gali pildyti tėvai. Atsakymai vertinami ir sumuojami: N (niekada) - 0, K (kartais) – 1, V (visada) – 2.

Rezultatai: testuojant kiekvienas garsas pateikiamas penkis kartus. Jei vaikas greitai ir teisingai atsako į pirmuosius 3 garsus, jo atsakymas vertinamas 2 balais (visada). Jei neatsako, tai garsų pateikimo skaičius didinamas iki 5. Tuo atveju, kai vaikas teisingai atsako 2 ar daugiau kartų iš 5 pateiktų (priklauso nuo amžiaus), jo atsakymas vertinamas 1 balu. Jei atsako teisingai mažiau nei 2 kartus, jo atsakymas vertinamas 0 balų.

Šis testas vertina garsų aptikimo, atpažinimo dinamiką ir reakcijų stabilumą.

1 TESTAS: GIRDIMASIS SUVOKIMAS.

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

1 lapas

Reakcijos	Tiesioginis vertinimas	Netiesioginis vertinimas
Aplinkos garsų aptikimas (2 lapo rezultatų suma)		
Aplinkos garsų atpažinimas (2 lapo rezultatų suma)		
Reakcija į būgną		
Reakcija į 2 muzikos instrumentų garsus		
Reakcija į balsą		
Reakcija į balsą (nevalinga)		
2 muzikos instrumentų garsų skyrimas		
Būgno garso skyrimas (tylus / garsus)		
Būgno garsų skyrimas (vienas / daug)		
Reakcija į kalbos garsus: a – a		
i – i		
u – u		
š – š		
s – s		
Kalbos garsų skyrimas (garsūs / tylūs)		
Vienkartiniai / pasikartojantys kalbos garsai		
Ilgi / trumpi kalbos garsai		
☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
5 kalbos garsų porų skyrimas		
5 kalbos garsų a, i, u, s, š atpažinimas		
Dviejų skirtingos skiemeninės struktūros vardų skyrimas.		
Savo vardo atpažinimas tyloje		

Žymėjimas:

N (niekada) – 0

K (kartais) – 1

V (visada) – 2

Bendras vertinimas:

Iki pajungimo KI _____ 6 mėn. _____

KI pajungtas _____ 12 mėn. _____

1 mėn. _____ 18 mėn. _____

3 mėn. _____ 24 mėn. _____

1 TESTAS: GIRDIMASIS SUVOKIMAS.

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

2 lapas

	Aptinka	Atpažįsta
Garsai namuose:		
muzika		
Telefono skambutis		
Durų skambutis		
Beldimas į duris		
Popieriaus šnaresys		
Dulkių siurblys		
Skalbimo mašina		
Lėkščių tarškėjimas		
Žirklių džeržgesys		
Katės miaukimas		
Garsai lauke:		
Sirena (policijos, greitosios pagalbos)		
Lėktuvas		
Automobilio signalas		
Žingsniai		
Paukščių čiulbėjimas		
Šuns lojimas		
Žmogaus skleidžiami garsai:		
Kalba		
Čiaudulys		
Kosulys		
Juokas		

Viso _____

Žymėjimas:

N (niekada) – 0

K (kartais) – 1

V (visada) – 2

1 testo 1 lapui rezultatų skaičiuoklė

N (niekada) - 0-5 atitinka 0 (1 lapui)

K (kartais) – 6-30 atitinka 1 (1 lapui)

V (visada) – 31-40 atitinka 2 (1 lapui)

NG = nežinomi garsai, kurių vaikas nėra girdėjęs.

1 TESTAS: GIRDIMASIS SUVOKIMAS.

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

3 lapas

	Aptinka	Atpažįsta
Garsai namuose:		
Garsai lauke:		
Žmogaus skleidžiami garsai:		

Viso _____

Žymėjimas:

N (niekada) – 0

K (kartais) – 1

V (visada) – 2

1 testo 1 lapui rezultatų skaičiuoklė

N (niekada) - 0-5 atitinka 0 (1 lapui)

K (kartais) – 6-30 atitinka 1 (1 lapui)

V (visada) – 31-40 atitinka 2 (1 lapui)

NG = nežinomi garsai, kurių vaikas nėra girdėjęs.

2 TESTAS: SKIEMENINĖS ŽODŽIŲ STRUKTŪROS SUVOKIMAS

Tikslai: įvertinti gebėjimą atpažinti vienskiemenius, dviskiemenius ir daugiaskiemenius žodžius. Įvertinti gebėjimą atpažinti vienodo skiemenų skaičiaus žodžius.

Amžius: 2 metai ir vyresni.

Priemonės: lentelės su 12, 6 ir 3 daiktavardžiais ir juos atitinkantys paveikslėliai (*žiūrėti į paveikslėlius nr. 14, 15, 16*) arba trys daiktai trijų žodžių testui + vienas žodis (daiktas), neįtrauktas į testą.

Reikalavimai: vaikas turi parodyti tinkamą paveikslėlį, daiktą, žodžio kortelę arba aiškiai pakartoti žodį. Teste svarbiausia – parodyti tinkamą paveikslėlį (daiktą / žodžio kortelę). Dažnai vyresni vaikai ne tik pasirenka, bet ir jį pakartoja.

Aprašymas: tyrėjas turi išsiaiškinti ar vaikas visus žodžius žino. Testavimas prasideda nuo lapo su 12 paveikslėlių (*paveikslėlio nr. 16*). Testuojantis pirmiausia pats pavadina paveikslėlius. Vėliau prašoma vaiko įvardinti paveikslėlius. Priklausomai nuo rezultatų sprendžiama nuo kurio testo (3, 6 ar 12 žodžių) prasideda testavimas. Pasirinkite tinkamą žodžių skaičių: 3, 6 (mažiems vaikams) arba 12 vyresniems.

Pastaba: amžius nėra ribojamas. Kai kurie maži vaikai gali mokėti 12 žodžių, o kai kurie vyresni vaikai (virš 5 metų) gali nemokėti 12 žodžių ir jiems reikalingas 3 arba 6 žodžių testas. Vaikų, kurių kalbėjimo įgūdžiai yra silpni tėvams rekomenduojama mokantis žodžius namuose paruošti vaiką testavimui.

Instrukcija:

- Padėkite lapą su paveikslėliais (daiktais) priešais vaiką ir paprašykite parodyti tinkamą paveikslėlį / daiktą (pakartoti žodį, parodyti gestą), kai jis išgirs žodį. Vaikui ne būtina kartoti žodžius, užtenka parodyti paveikslėlį.
- Testavimas vyksta tik iš klausos (be skaitymo nuo lūpų). Negalima vaikui sakyti kokie atsakymai teisingi ir kokie neteisingi.
- Kiekvienas žodis sakomas tik vieną kartą. Vaiko prašoma pakartoti (gali spėlioti). Jei vaikas prašo pakartoti žodį, galima jį pakartoti, bet vertinimas fiksuojamas pagal pirminę reakciją.

Testo eiga: žodžiai pateikiami atsitiktine tvarka, kad vaikas negalėtų atspėti, koks bus paskutinis žodis. Įprastai vieno testavimo metu pateikiama tik viena serija žodžių. Jei vaikas atpažįsta visus žodžius, tai testo tęsti nebereikia.

Jei atliekamas 12 žodžių testas, kiekvienas žodis pasakomas du kartus. Atliekat 6 žodžių testą, kiekvienas žodis kartojamas tris kartus. 3 žodžių testo žodžiai kartojami keturis kartus.

2 TESTAS: SKIEMENINĖS ŽODŽIŲ STRUKTŪROS SUVOKIMAS

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

12 žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 16). Kiekvienas paveikslėlis įvardinamas tik po kartą.

Paveikslėliai rodomi 2 kartus.

Pateikimas/ atsakymas	Nėra atsako	aš	du	ola	šuo	dūda	namas	pupa	lėlė	puodukas	šalikas	mašina	kamuolys
aš		■											
du			■										
ola				■									
šuo					■								
dūda						■							
namas							■						
pupa								■					
lėlė									■				
puodukas										■			
šalikas											■		
mašina												■	
kamuolys													■

Atpažintų žodžių skaičius ____ / 24.

6 žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 15). Kiekvienas paveikslėlis įvardinamas tik po kartą.

Paveikslėliai rodomi 3 kartus.

Pateikimas / atsakymas	Nėra atsako	du	šuo	namas	lėlė	puodukas	mašina
du							
šuo							
namas							
lėlė							
puodukas							
mašina							

Atpažintų žodžių skaičius ____ / 18.

3 žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 14). Kiekvienas paveikslėlis įvardinamas tik po kartą.

Paveikslėliai rodomi 4 kartus. Atsižvelgiant į vaiko gebėjimus, naudokite testą iš 12 ar 6 žodžių.

Pateikimas/ atsakymas	Nėra atsako	šuo	lėlė	mašina
šuo				
lėlė				
mašina				

Atpažintų žodžių skaičius ____ / 12.

3 TESTAS: TRUMPŲ ŽODŽIŲ ATPAŽINIMAS.

Tikslas: atpažinti žinomus dviskiemenius žodžius.

Amžius: 3 metai (gali būti jaunesni arba vyresni, priklausomai nuo girdėjimo amžiaus ir klausymo patirties).

Priemonės:

1. Dvylikos žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 18). Lentelė su 12 daiktavardžių ir juos atitinkantys paveikslėliai + 1 žodis (paveikslėlis, daiktas), kurio nėra testo lentelėje.
2. Keturių žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 17). Lentelė su 4 daiktavardžiais ir juos atitinkantys paveikslėliai + 1 žodis (paveikslėlis, daiktas), kurio nėra testo lentelėje.

Aprašymas: vaikas turi gebėti parodyti tinkamą paveikslėlį arba pakartoti išgirstą žodį. Teste svarbiausia – parodyti tinkamą paveikslėlį (daiktą / žodžio kortelę). Dažnai vyresni vaikai ne tik parodo, bet ir pakartoja. Prieš tai testuotojas įvertina, kiek žodžių vaikui žinoma ir pasirenka tinkamo lygio testą – 4 žodžiai (mažiems vaikams) arba 12 žodžių testas vyresniems vaikams.

Instrukcija: Padėkite lapą su paveikslėliais priešais vaiką ir paprašykite parodyti tinkamą paveikslėlį kai jis išgirs žodį (pakartoti žodį arba parodyti gestą). Vaikas skatinamas parodyti paveikslėlį. Testavimas vyksta tik iš klausos (be skaitymo nuo lūpų). Kiekvienas žodis sakomas tik vieną kartą. Vaiko prašoma pakartoti (gali spėlioti). Jei vaikas prašo pakartoti žodį, galima jį pakartoti, bet vertinimas fiksuojamas pagal pirminę reakciją. Žodžiai pateikiami atsitiktine tvarka. Jei testavimas pradedamas nuo 12 žodžių testo, kiekvienas žodis kartojamas 2 kartus. Jei iš 4 žodžių, kiekvienas žodis kartojamas 3 kartus.

3 TESTAS: TRUMPŲ ŽODŽIŲ ATPAŽINIMAS.

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

12 žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 18). Kiekvienas paveikslėlis įvardinamas tik po kartą.

Paveikslėliai rodomi 2 kartus.

4 žodžių testas (žr. paveikslėlį nr. 17). Kiekvienas paveikslėlis įvardinamas tik po kartą.

Paveikslėliai rodomi 3 kartus.

Pateikimas / atsakymas	Nėra atsako	upė	akis	batas	saga	ožys	būda	sofa	grybas	vaza	kėdė	gulbė	kasa
upė +		■											
akis +			■										
batas +				■									
saga +					■								
ožys						■							
būda							■						
sofa								■					
grybas									■				
vaza										■			
kėdė											■		
gulbė												■	
kasa													■

+ žodžiai 4 žodžių testui.

Atpažintų žodžių skaičius (4 žodžių testas) _____ / 12.

Atpažintų žodžių skaičius (12 žodžių testas) _____ / 24.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

Tikslai: Įvertinti gebėjimą atpažinti žinomus žodžius kalboje. Nereikia, kad vaikas suprastų sakinių prasmę.

Amžius: 4-5 metai (gali būti jaunesni arba vyresni, priklausomai nuo girdėjimo amžiaus ir klausymo patirties).

Priemonės: IV lygių lapai su paveikslėliais ir juos atitinkančiais sakiniais.

I lygis: 4 lapai, kuriuose 2 paveikslėliai vertikaliai ir 3 horizontaliai (2×3), kiekviename lape po penkis trijų žodžių sakinius. Atpažįstant kiekvieną sakinio žodį vaikas turi pasirinkti iš 2 paveikslėlių / žodžių.

II lygis: du lapai (3×3), kiekviename lape po 15 trijų žodžių sakinių. Atpažįstant kiekvieną sakinio žodį vaikas turi pasirinkti 1 iš 3 paveikslėlių / žodžių.

III lygis: 2 lapai (3×4), kiekviename lape po 15 keturių žodžių sakinių. Atpažįstant kiekvieną sakinio žodį vaikas turi pasirinkti 1 iš 3 paveikslėlių / žodžių.

IV lygis: : 2 lapai (4×4), kiekviename lape po 15 keturių žodžių sakinių. Atpažįstant kiekvieną sakinio žodį vaikas turi pasirinkti 1 iš 4 paveikslėlių / žodžių.

Pastaba: kad atliktų testą, vaikas turi gebėti įsiminti du arba tris žodžius.

Pasiruošimas testui: vaikas turi žinoti visus testo žodžius. Jis turi parodyti paveikslėlį arba „pakartoti“ žodį bet koku būdu, jei vaiko kalba nesuprantama (ištarti žodį, parodyti gestą arba išdaktiliuoti jį). Supažindinant vaiką su žodžiais reikia pradėti nuo vieno paveikslėlių stulpelio (pvz.: švarus – purvinas, mėlynas – raudonas), kiti uždengiami. Testuotojas turi paaiškinti kiekvieno paveikslėlio reikšmę ir jį įvardinti. Vaikas gali naudotis klausa, rega arba gestais.

Paaiškinkite vaikui, kaip atlikti užduotį. Pirmiausia parodykite vaikui tik du paveikslėlių stulpelius. Kai vaikas išgirs du mokytojo pasakytus žodžius (pvz.: trys dėdės), jis turi parodyti paveikslėlį „pakartoti“ žodį bet koku būdu (ištarti žodį, parodyti gestą arba išdaktiliuoti jį). Geriausia būtų, kad vaikas tik parodytų paveikslėlį. Tuomet, kai vaikas teisingai atpažino 2 išgirstus žodžius, jų skaičių galima didinti iki 3-4. Jei vaikas nesupranta užduoties, testuotojas turi parodyti, kaip tai atlikti.

Instrukcija: padėkite lapą su paveikslėliais priešais vaiką. Tarkite sakinį ir paprašykite parodyti tinkamus paveikslėlius sakinio žodžiams. Sakinio žodžius tarkite be pauzių, galima šiek tiek lėtesniu tempu. Paprašykite vaiko parodyti paveikslėlius, kurie tiktų išgirstam sakiniai. Testavimas vyksta tik iš klausos (be skaitymo nuo lūpų). Kiekvienas sakinytas tariamas tik vieną kartą. Vaiko prašoma jį pakartoti (gali spėlioti). Jei testuotojas mato, kad vaikui sunku įsiminti, jis gali pakartoti sakinį, vertinimą žymėti stulpelyje „po pakartojimo atpažinti žodžiai“, bet galutinis vertinimas skaičiuojamas pagal pirmą bandymą. Tyrimo metu pateikiamas tik vieno

lygio testas, kad vaiko nuovargis ir susidomėjimas užduotimi neįtakotų rezultatų. Priklausomai nuo rezultatų, kitą kartą pateikiamas sunkesnio ar lengvesnio lygio testas. Visi vaikai, išskyrus labai mažus, geba atlikti II lygio testą. Sakiniai pateikiami atsitiktine tvarka.

Vertinimas: vaikui nereikia suprasti sakinio, svarbu atpažinti sakinio žodžius. Kiekvienas teisingai atpažintas žodis žymimas +, o kiekvienas neteisingai -. Kiekvieno lygio galutinis rezultatas vertinamas pagal teisingai atpažintus žodžius (+).

Jei vaikas teisingai atsakė 90 % ir daugiau, pereikite į aukštesnį lygį. Jeigu atsakė mažiau nei 90 %, pereikite į žemesnį lygį.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

I lygis (žiūrėti į paveikslėlius nr. 19, 20, 21, 22).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

I lygis (žiūrėti į paveikslėlius nr. 19, 20, 21, 22).

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	1 lapas (nr. 19)		
1.	Švarus raudonas ratas.	- + +	- + -
2.	Purvinas mėlynas lapas.		+ + -
3.	Purvinas raudonas ratas.		
4.	Švarus mėlynas lapas.		
5.	Purvinas raudonas lapas.		
	2 lapas (nr. 20).		
6.	Du vyrai eina.		
7.	Trys kiškiai stovi.		
8.	Trys vyrai stovi.		
9.	Trys kiškiai eina.		
10.	Du kiškiai stovi.		

Atpažintų žodžių skaičius _____ / 30.

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	3 lapas (nr. 21)		
11.	Penkios katės sėdi.		
12.	Penkios vištos valgo.		
13.	Šešios katės valgo.		
14.	Šešios vištos sėdi.		
15.	Penkios vištos sėdi.		
	4 lapas (nr. 22)		
16.	Juodi šunys bėga.		
17.	Pilki arkliai bėga.		
18.	Juodi arkliai guli.		
19.	Juodi šunys guli.		
20.	Pilki arkliai guli.		

Atpažintų žodžių skaičius _____ / 30.

Viso _____ / 60.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

II lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 23).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

II lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 23).

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	5 lapas (nr. 23)		
1.	Lakūnas mato raktus.		
2.	Gydytojas gauda batus.		
3.	Lakūnas plauna lapus.		
4.	Virėjas gauda raktus.		
5.	Lakūnas plauna raktus.		
6.	Gydytojas plauna lapus.		
7.	Virėjas mato batus.		
8.	Virėjas gauda lapus.		
9.	Lakūnas mato batus.		
10.	Gydytojas gauda batus.		
11.	Gydytojas mato lapus.		
12.	Virėjas plauna batus.		
13.	Lakūnas gauda lapus.		
14.	Gydytojas plauna raktus.		
15.	Virėjas mato raktus.		

Atpažintų žodžių skaičius 5 lape _____ / 45.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

III lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 24).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

III lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.24.

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	6 lapas (nr. 24)		
16.	Vairuotojas dažo šaukštus.		
17.	Jūreivis dažo puodus.		
18.	Jūreivis slepia šlepetes.		
19.	Vairuotojas dažo puodus		
20.	Kepėjas slepia šlepetes.		
21.	Vairuotojas slepia šaukštus.		
22.	Jūreivis slepia puodus.		
23.	Kepėjas deda šaukštus		
24.	Vairuotojas slepia puodus.		
25.	Kepėjas dažo šaukštus.		
26.	Jūreivis deda šaukštus.		
27.	Vairuotojas slepia šlepetes.		
28.	Kepėjas dažo šlepetes.		
29.	Jūreivis deda šlepetes.		
30.	Kepėjas slepia puodus.		

Atpažintų žodžių skaičius 5 lape _____ / 45.

Atpažintų žodžių skaičius 6 lape _____ / 45.

Viso 5 ir 6 lapai: _____ / 90.

Jei vaikas atpažino 81 žodį (90 %) arba daugiau, pereikite į IV lygį. Jei vaikas atpažino mažiau nei 30 žodžių (33 %) grįžkite į I lygį.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

IV lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 25).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

IV lygis žiūrėti į paveikslėlį nr.25.

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	7 lapas (nr. 25)		
1.	Klounas pjauna mėlyną kriaušę.		
2.	Teta pjauna mėlyną vyšnią.		
3.	Gydytojas plauna raudoną kriaušę.		
4.	Teta plauna mėlyną vyšnią.		
5.	Gydytojas gauda raudoną kepurę.		
6.	Teta gauda raudoną kriaušę.		
7.	Klounas pjauna geltoną kepurę.		
8.	Klounas plauna mėlyną vyšnią.		
9.	Gydytojas gauda geltoną kepurę.		
10.	Klounas pjauna raudoną kriaušę.		
11.	Gydytojas plauna geltoną vyšnią.		
12.	Teta gauda raudoną kepurę.		
13.	Teta pjauna geltoną kepurę.		
14.	Gydytojas plauna mėlyną kriaušę.		
15.	Klounas gauda geltoną vyšnią.		

Atpažintų žodžių skaičius 7 lape _____ / 60.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

V lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 26).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

V lygis žiūrėti į paveikslėlį nr. 26.

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	8 lapas (nr. 26)		
16.	Karys skaito penkias gėles.		
17.	Šaulys meta šešias lėles.		
18.	Žvejys piešia penkias gėles.		
19.	Žvejys meta šešias kėdes.		
20.	Karys piešia šešias lėles.		
21.	Karys meta septynias gėles.		
22.	Žvejys skaito penkias kėdes.		
23.	Šaulys piešia šešias lėles.		
24.	Šaulys skaito septynias kėdes.		
25.	Šaulys piešia septynias gėles.		
26.	Žvejys skaito šešias kėdes.		
27.	Karys skaito septynias kėdes.		
28.	Šaulys meta penkias lėles.		
29.	Žvejys piešia penkias lėles		
30.	Karys meta šešias gėles.		

Atpažintų žodžių skaičius 7 lape _____ / 60

Atpažintų žodžių skaičius 8 lape _____ / 60

Viso 7 ir 8 lapai: _____ / 120

Jei vaikas atpažino 108 žodžius (90 %) arba daugiau, pereikite į VI lygį. Jei vaikas atpažino mažiau nei 40 žodžių (33 %) grįžkite į IV lygį.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

VI lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 27).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

VI lygis žiūrėti į paveikslėlį nr. 27.

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	9 lapas (nr. 27)		
1.	Dailininkas slepia šešias kates.		
2.	Ugniagesys valo tris lėles.		
3.	Dailininkas neša penkias kepures.		
4.	Statybininkas valo penkias kepures.		
5.	Medžiotojas neša tris meškas.		
6.	Medžiotojas deda šešias kates.		
7.	Dailininkas neša dvi meškas.		
8.	Medžiotojas deda šešias lėles.		
9.	Statybininkas slepia tris kepures.		
10.	Ugniagesys neša dvi meškas.		
11.	Medžiotojas deda penkias kates.		
12.	Dailininkas valo šešias lėles.		
13.	Ugniagesys neša tris lėles.		
14.	Ugniagesys deda dvi meškas.		
15.	Statybininkas slepia penkias kepures.		

Atpažintų žodžių skaičius 9 lape _____ / 60.

4 TESTAS. GEBĖJIMAS SKIRTI ŽINOMUS ŽODŽIUS KALBOJE.

VII lygis (žiūrėti į paveikslėlį nr. 28).

Vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

KA / KI (pabraukti). KI naudojimo laikas (mėnesiais) _____

Testo atlikimo vieta, data _____

Nr.	Sakiniai	Po pakartojimo atpažinti žodžiai	Atpažinti žodžiai be kartojimo
	10 lapas (nr. 28)		
16.	Pardavėja dažo žalią puodą.		
17.	Virėja kerpa baltą raktą.		
18.	Muzikantė tempia juodą puodą.		
19.	Pardavėja mato baltą palatą.		
20.	Valytoja kerpa pilką šaukštą.		
21.	Muzikantė dažo žalią raktą.		
22.	Virėja mato pilką palatą.		
23.	Valytoja dažo juodą šaukštą.		
24.	Pardavėja kerpa pilką puodą.		
25.	Pardavėja tempia baltą raktą.		
26.	Virėja dažo juodą šaukštą.		
27.	Muzikantė tempia žalią raktą.		
28.	Valytoja mato pilką palatą.		
29.	Virėja kerpa žalią puodą.		
30.	Muzikantė tempia baltą šaukštą.		

Atpažintų žodžių skaičius 9 lape _____ / 60

Atpažintų žodžių skaičius 10 lape _____ / 60

Viso 9 ir 10 lapai: _____ / 120

Jei vaikas atpažino mažiau nei 30 žodžių (25%), pereikite į VI lygį.

Naudota literatūra:

1. Estabrooks W. Kochleariniai implantai vaikams, 2006.
2. Cochlear implant realibitation in children and adults / Ed.D. Allum. London: Whurr Publishers, 1995.
3. Estabrooks W. Still listening: auditory – verbal training for "older" children // Volta Revue, 1993.
4. Estabrooks W. (Ed.) Auditory – verbal therapy for parents and professionals. Washigton. DC: A.G. Bell, 1994.
5. Multi-language international perceptual test battery for comperting performace of children in different countries: Evaluation of auditory response to speech (EARS) // 3 Europ. Symp. Pediatr. Cochl. Impantation. Hannover, Germany, 2003.
6. Tyler R.S. Parkinson A.J. Wilson B.S. et.al. Patients utilizing a hearing aid and a cochlear implant: speach perreption and localization // Ear and Hear. 2002.
7. I.V. Koroliova "Kochlearnaja implantacija gluhih detej i vzroslih", Karo, Sankt-Peterburg, 2009.

2

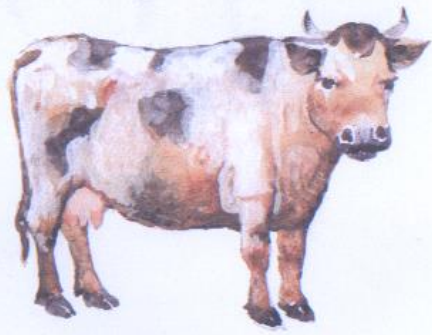

4

5

6

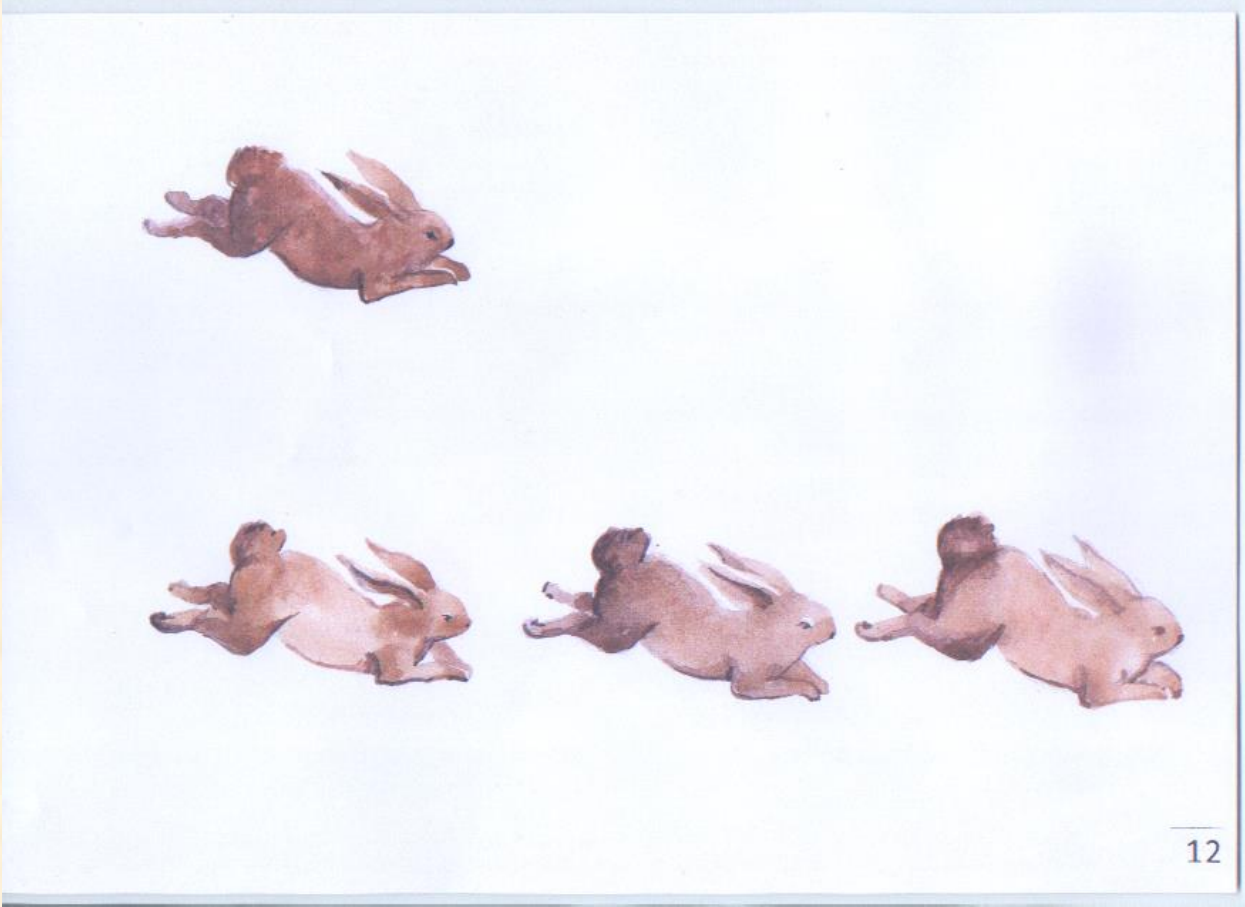

10

11

12

2

16

2

3

5

6

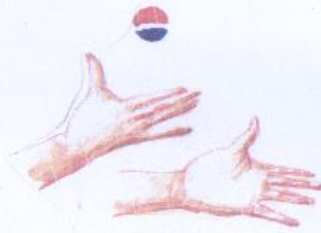

23

5

6

7

6

3

5

2

